

Perkutánní koronární intervence u veselé stoleté pacientky s akutním koronárním syndromem

Petr Widimský, Viktor Kočka

III. interní-kardiologická klinika, Kardiocentrum, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a 3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Česká republika

Widimský P, Kočka V. **Perkutánní koronární intervence u veselé stoleté pacientky s akutním koronárním syndromem.** *Cor Vasa* 2010;52(Suppl 1):31–32.

Na případu stoleté pacientky s akutním koronárním syndromem jsou ilustrovány absence věkových kontraindikací pro PCI prováděnou v této akutní indikaci a prospěch těchto nemocných z intervenční léčby.

Klíčová slova: Akutní koronární syndrom – Pokročilý věk – Perkutánní koronární intervence – Stent

Widimský P, Kočka V. **Percutaneous coronary intervention in a cheerful, one-hundred-year-old patient with acute coronary syndrome.** *Cor Vasa* 2010;52(Suppl 1):31–32.

The absence of an age limit as a PCI contraindication is illustrated in the case of a 100-year-old female patient with acute coronary syndrome, who gained benefit from interventional treatment.

Key words: Acute coronary syndrome – Elderly people – Percutaneous coronary intervention – Stent

Adresa: prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc., FESC, Kardiocentrum, FNKV a 3. LF UK, Ruská 87, 100 00 Praha 10, Česká republika, e-mail: widim@fnkv.cz

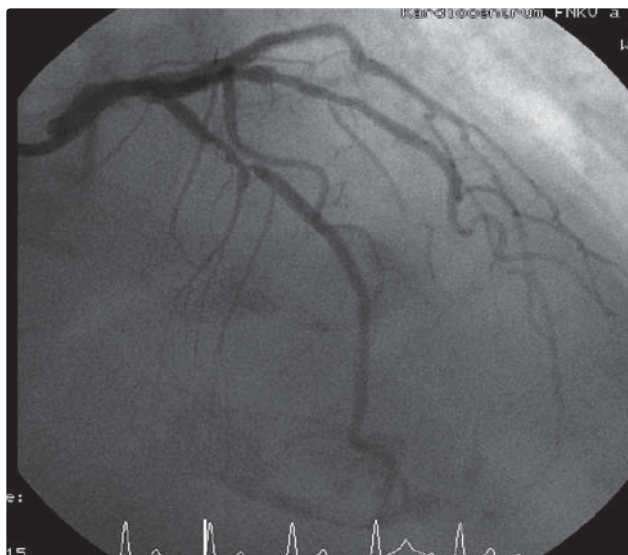
Perkutánní koronární intervence (PCI) je nejúčinnější léčbou akutních koronárních syndromů (AKS) a významně zlepšuje prognózu těchto nemocných. Platí pravidlo, že čím rizikovější pacient, tím větší je prospěch z PCI ve srovnání s případnou konzervativní léčbou.¹ Nejvýznamnějšími faktory predikujícími riziko úmrtí při AKS jsou vyšší věk a známky srdečního selhání dle Killipovy klasifikace.² Proto v indikaci AKS neplatí žádná věková omezení pro indikaci PCI – naopak: čím je pacient starší, tím má větší prospěch z PCI.

Absenci věkových hranic pro PCI ilustrujeme na případě kalendářně velmi staré (100 a půl roku), biologicky i psychicky však mnohem mladší pacientky. Tato bývalá švadlena dosud nikdy nebyla hospitalizována (!) a kromě hypertenze se ani nikdy s ničím neléčila. Dne 26. 12. 2009 ji po půlnoci probudila slabost, neurčitá tíha na prsou a zhoršující se dušnost. Záchraná služba ji přivezla v počínajícím plicním edému, s krevním tlakem 180/90 mm Hg, srdeční frekvencí 90/min, pravidelnou, s oboustrannými inspiračními chrůpky do poloviny plic. Na EKG byla přítomna blokáda levého raménka Tawarova nejasného stáří. Troponin I (12,4 µg/l) i CK-MB (0,43 µkat/l) byly mírně zvýšené. Ostatní laboratorní nálezy byly zcela v normě. RTG snímek hrudníku ukázal rozšíření srdce doleva a městnání na plicích. Echokardiografie druhý den (po залечení plicního edému) ukázala

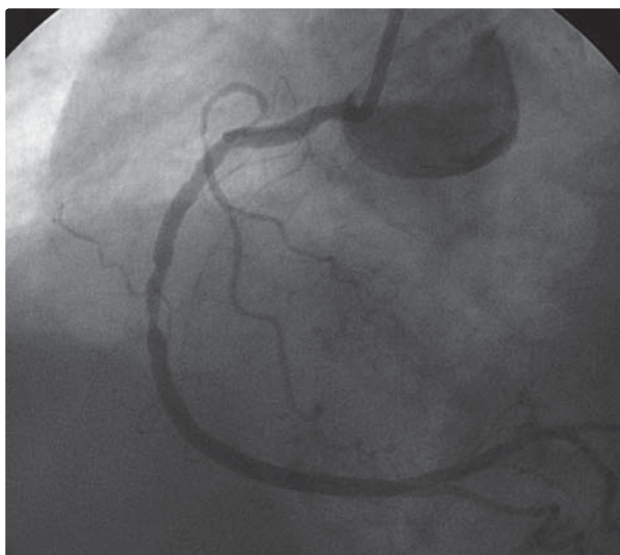
pouze hypokinezi boční stěny, ejekční frakce LK byla 55 %. Zprvu byla nemocná léčena konzervativně. Při velké vizitě 29. 12. s ní byla prodiskutována možnost koronarografie a eventuálně PCI. Při tomto rozhovoru se nemocná ukázala jako zcela orientovaná, se smyslem pro humor, po vysvětlení jednoznačně preferovala invazivní postup.

Dne 30. 12. byla z femorálního přístupu provedena koronarografie s navazující PCI (P. W.). Koronární tepny (pravotyp) byly difúzně kalcifikované, avšak lumina byla kromě několika stenóz (nemoc tří tepen) široce průchodná. Nejvýznamnější (a pravděpodobně nestabilní) lézí byla 95% stenóza s intraluminálním trombem na proximálním úseku ramus marginalis sinister (RMS). Dále byly přítomny 80% stenóza na ramus interventricularis anterior (RIA), 80% stenóza na pravé koronární tepně (ACD) a 70% stenóza na proximálním úseku ramus diagonalis (RD). Ad hoc PCI na RMS byla technicky poněkud svízelnější, 95% stenóza typu C o délce 15 mm byla dilatována na konečných 0 % s průtokem TIMI-III (dva stenty CoroFlex Blue 3,0/19 mm a 2,5/13 mm).

Považovali jsme za šetrnější provést v návaznosti na koronarografii (ad hoc) pouze PCI jedné tepny (té, která měla nestabilní lézi) a PCI dalších tepen odsunout o několik dnů. PCI byla provedena (P. W.) 4. 1. 2010 na zbylých dvou hlavních tepnách (RIA + ACD, *obrázky 1–4*). Na obou tepnách byl prů-

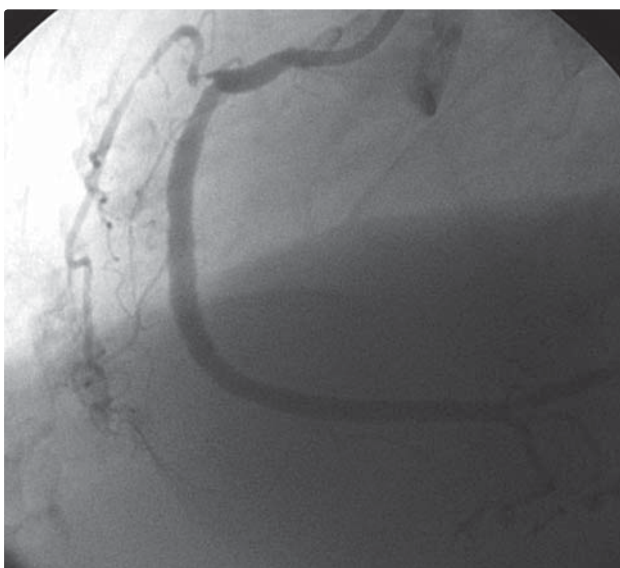
Obrázek 1 Stenóza RIA před PCI, kraniální projekce

Obrázek 3 Stenóza ACD před PCI, levá šikmá projekce

Obrázek 2 Stenóza RIA po PCI, kraniální projekce

Obrázek 4 Stenóza ACD po PCI, levá šikmá projekce

běh zcela hladký a 80% stenózy byly dilatovány na 0% s průtokem TIMI-3 (stenty Promus 2,75/18 mm do RIA a Liberté 3,5/28 mm do ACD). Lékový stent (účinná látka everolimus) jsme implantovali do RIA proto, že proximální úsek RIA má obecně vyšší riziko restenózy a v tomto konkrétním případě bylo riziko restenózy RIA vyšší (kvůli masivním kalcifikacím a průsvitu tepny jen cca 2,5 mm). Výkon i další průběh byl zcela bezproblémový a nemocná byla 6. 1. propuštěna domů ve velmi dobré náladě (s ošetřujícím intervenčním kardiologem žertovala), s medikací Plavix 75 mg, Anopyrin 100 mg, Sortis 20 mg, Prestarium 10 mg, Betaloc SR 100 mg.

Za tři týdny (27. 1.) byla znovu přijata pro bolesti na prsou a dušnost, s podezřením na časnou restenózu či počínající trombózu stentu. EKG křivka byla bez vývoje, troponin I byl negativní. Rekoronarografie (V. K.) ukázala zcela optimální výsledek všech tří předchozích PCI (RIA, RMS i ACD). Ad hoc byla provedena úspěšná PCI poslední významné stenózy (proximální úsek velkého RD, stent Coroflex Blue 3,0/13 mm) a nemocná byla propuštěna domů 3. 2.

PCI u velmi starých osob je technicky proveditelná, vede často k záchraně života (v indikaci AKS) anebo k výraznému zlepšení jeho kvality (v indikaci AP III.–IV. st.). Při indikacích PCI u těchto pacientů je vhodné přihlížet k biologickému věku, nikoli však ke kalendářnímu věku. Na našem pracovišti jedinými důvody pro neindikování koronarografie s eventuální navazující PCI u starých nemocných s AKS je trvalá „institucionalizace“ pacienta (tj. trvale ležící nemocný je odkázán na doživotní ošetrovatelskou péči ve zdravotnických institucích) nebo terminální stadium maligního onemocnění.

Literatura

1. Silber S, Albertsson P, Aviles FF, et al. Guidelines for percutaneous coronary interventions – The task force for percutaneous coronary interventions of the European Society of Cardiology. Eur Hear J 2005;26:804–847.
2. Widimský P, Motovská Z, Bilková D, et al. The impact of age and Killip class on outcomes of primary percutaneous coronary intervention. Insight from the PRAGUE-1 and -2 trials and Registry. EuroIntervention 2007;2:481–486.